

การศึกษาทักษะแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร

นางเยาวสี พลเสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุดหนุนกรรมาเมืองวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาแม่ดอยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-202-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15582

๑๗๘๗๖๖๖๙

A STUDY OF MAP SKILLS OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Yawanee Palasaen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

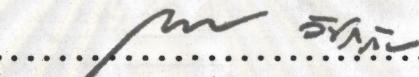
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-202-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทักษะแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร
โดย นางเยาวสี พลเสน
ภาควิชา มัธยมศึกษา¹
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาภูมิกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำรัส น้อยแสงศรี

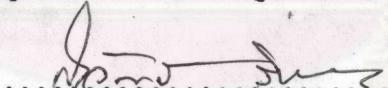
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวนा วัชราภัย)

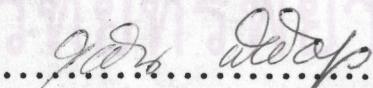
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธุ์วิวัฒน์ วาสนาสมลิทธ์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาภูมิกุล)

.... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำรัส น้อยแสงศรี)

พิมพ์ต้นฉบับนักศึกษาอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

เยาวชน พลเสน : การศึกษาทักษะแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF MAP SKILLS OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ลาวณย์ วิทยาภรณิกุล, ผศ. จำรัส น้อยแสงศรี, 183 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะแผนที่ในด้านทักษะการอ่านทักษะการเขียน ทักษะการแปลความ และทักษะการใช้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,072 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น พฤษภาคม 2560

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่ามัชณิค เลขคณิตของทักษะแผนที่ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ มีค่าเท่ากับ 31.03 สูงกว่าค่ามัชณิค เลขคณิตเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 28.46 ส่วนมัชณิค เลขคณิตของทักษะแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาต่างประเทศ มีค่าเท่ากับ 25.46 ต่ำกว่าค่ามัชณิค เลขคณิตเฉลี่ย

2. เมื่อเปรียบเทียบทักษะแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยทักษะแผนที่ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์สูงกว่าทักษะแผนที่ของนักเรียนแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ

ศูนย์วิทยบริการ
รุ่งอรุณมหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... การสอนสังคมศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2561 .....

ลายมือชื่อนิสิต ๖๐๙/๒๖๑
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๖๐๙/๒๖๑

พิมพ์ต้นฉบับนักศึกษาวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

YAWANEE PALASAEN : A STUDY OF MAP SKILLS OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASS. PRO. LAWAN WITYAWUDHIKUL, ASS. PRO. CHAMRAS NOISAENGSR, 183 PP.

This research were to study and to compare the map skills on map-reading skills, map-writing skills, map-interpreting skills and map-using skills of Mathayom Suksa four students between science and mathematics program and foreign language program. The subjects were 1,072 Mathayom Suksa four students selected by multi-stage stratified random sampling.

The findings were as follows:

1. The arithmetic mean of the scores of map-skills of Mathayom Suksa four students of science and mathematics program was 31.03 which was higher than the average score of 28.46 and that of the foreign language program which was 25.26 and lower than the average score.

2. On comparison the map skills of Mathayom Suksa four students between science and mathematics program and foreign language program, it was found that there was a significant difference at the 0.01 level. The map skills of science and mathematics program students were higher than the map skills of foreign language program students.

ศูนย์วิทยบรพการ
อุปการณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... การสอนลังค์ศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... *กาน ก. โนรุ๊ด* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *นาย จ. ใจดี* .....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์ด้วยความกรุณาของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัญ วิทยาบุพเพกุล อ้าวารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดเวลา

นอกจากนี้ความสำเร็จของผู้วิจัย ยังเนื่องมาจากการความกรุณาของศาสตราจารย์ยุพิน
พิพิชญ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ Jarvis น้อยแสงศรี กรุณา
เป็นที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ กรุณาให้คำแนะนำและให้
กำลังใจ คุณหญิงพรพรรณชื่น รืนศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนเดรียมอุดมศึกษา ให้ความร่วยว่าเหลือ
ในการทดลอง เครื่องมือในการวิจัย อ้าวารย์ฝ่ายแนะแนวและหัวหน้าห้องวิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ๑๖ โรง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนครุโรงเรียน
ปากน้ำวิทยาคม โรงเรียนพุทธวิจิตร และเพื่อน ๆ นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาสังคมศึกษา
ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งให้ทุนในการ
ทำวิจัย เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสามี ที่ได้ให้ความเอื้ออาทร ห่วงใย
และเป็นกำลังใจให้การสนับสนุนการเรียน และการวิจัยตลอดมา

ศุภนิศาตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เยาวราช พลเสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
รายการตารางประกอบ.....	๘
 บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความ เป็นมาและความสำคัญของน้ญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
สมมุตฐานในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับทักษะ.....	10
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับแผนที่.....	24
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะแผนที่.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะแผนที่.....	67
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
การศึกษาค้นคว้าข้อมูล.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ตัวอย่างประชากร.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
	บรรณานุกรม	121
	ภาคผนวก	131
ก	สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	132
ข	ตารางทักษะแผนที่.....	135
ค	ตัวอย่างแบบวัดทักษะแผนที่.....	154
	ประวัติผู้เขียน	183

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของสถานภาพของนักเรียนจำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการฝึกทักษะแผนที่.....	88
2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ.....	94
3 เปรียบเทียบทักษะการเขียนแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ.....	96
4 เปรียบเทียบทักษะการแปลความหมายแผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ	98
5 เปรียบเทียบทักษะการใช้แผนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ	101
6 ศึกษาทักษะแผนที่รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ.....	104
7 เปรียบเทียบทักษะแผนที่รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างแผนการเรียนวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ	105